

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΟΜΑΔΑ Α΄

Από τα πέντε θέματα να επιλέξετε τα τρία.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

1. Να αποδώσετε το περιεχόμενο των όρων:
Ανακαλύψεις, Αρχές κηρύγματος του Λουθήρου, Παιδομάζωμα, Πρωτόκολλο της Πετρούπολης. (Μονάδες 4)
- 2α Ποια προνόμια παραχώρησε ο σουλτάνος Μωάμεθ Β΄ ο Πορθητής στον πατριάρχη στα μέσα του 15^{ου} αιώνα;

β) Ποια είναι η ιδιαίτερη σημασία των προνομίων αυτών για τον Ελληνισμό; (Μονάδες 4)

3. Τι γνωρίζετε για το «Πολιτικόν Σύνταγμα της Ελλάδος» ή «Σύνταγμα της Τροιζήνας»; Γιατί το Σύνταγμα αυτό θεωρείται το δημοκρατικότερο της εποχής του; (Μονάδες 4)

4. α) Αξιοποιώντας το παρακάτω κείμενο, να δώσετε στοιχεία για τις αμοιβές των βιομηχανικών εργατών το 19^ο αιώνα.
β) Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις και το κείμενο που σας δίνεται, να παρουσιάσετε τις συνέπειες της βιομηχανικής επανάστασης το 19^ο αιώνα.

Οι αμοιβές των βιομηχανικών εργατών το 19^ο αιώνα

«Όλοι οι εργαζόμενοι έπρεπε να μάθουν να δουλεύουν με τρόπο που ευπηρετούσε τη βιομηχανία, δηλαδή με κανονικό και συνεχή ρυθμό καθ' ημερινής εργασίας, πράγμα τελείως διαφορετικό από τις εποχιακές δουλειές του αγροκτήματος ή την απασχόληση των ανεξάρτητων τεχνιτών. Έπρεπε επίσης να μάθουν να είναι ευαίσθητοι σε χρηματικά κίνητρα. Οι βρετανοί εργοδότες τότε, (.), παραπονούνταν συνεχώς για την «τεμπελιά» των εργαζομένων ή για την τάση τους να δουλεύουν μόνο όσο χρειαζόταν για να εξασφαλίσουν το παραδοσιακό βδομαδιάτικο που τους αρκούσε να ζήσουν. Η λύση βρέθηκε με ένα σκληρότατο σύστημα ποινών για τους εργάτες (πρόστιμα κλπ), αλλά προ πάντων με την πρακτική, όπου η εφαρμογή της ήταν δυνατή, να πληρώνονται τόσο λίγο, ώστε να χρειάζεται να εργάζονται κανονικά όλη την εβδομάδα, για να μπορούν να κερδίζουν ένα ελάχιστο εισόδημα».

Ε. Χομπομπάουμ, « Η εποχή των επαναστάσεων» (Μονάδες 4)

- 5.α) Να αντιστοιχίσετε τα δεδομένα της στήλης Α΄ με τα δεδομένα της στήλης Β΄ (3 από τα δεδομένα της στήλης Β΄ περισσεύουν):

Στήλη Α΄

1. Ρουσό
2. Αδ. Κοραΐς
3. Μοντεσκιέ
4. Ρήγας Φεραίος

Στήλη Β΄

- α. Φυσικής Απάνθισμα
- β. Πνεύμα των Νομών
- γ. Διδασκός
- δ. Αδελφική Διδασκαλία
- ε. Αιμίλιος
- στ. Στοιχεία Φυσικής
- ζ. Νεωτερική Γεωγραφία.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005, 2006

5β). Να χαρακτηρίσετε ως σωστό ή λανθασμένο το περιεχόμενο των παρακάτω προτάσεων. Στη συνέχεια να αναδιατυπώσετε τις λανθασμένες προτάσεις, ώστε να γίνουν σωστές.

1. Ο Καποδίστριας καθιέρωσε ως εθνικό νόμισμα της Ελλάδας το γρόσι. **Σ. Λ.**
  2. Η έδρα της Φιλικής Εταιρείας μεταφέρθηκε από την Οδησό στην Κωνσταντινούπολη το 1818. **Σ. Λ.**
  3. Η Α' πολιορκία του Μεσολογγίου έληξε με μεγάλη νίκη των Τούρκων επί των υπερασπιστών της πόλης. **Σ. Λ.**
  4. Η τελευταία μάχη της ελληνικής επανάστασης δόθηκε στις 12-9- 1829 με ηγέτη των Ελλήνων τον Αλέξανδρο Υψηλάντη. **Σ. Λ.**
- (Μονάδες 4)

ΟΜΑΔΑ Β'

Από τα τέσσερα θέματα να επιλέξετε τα δύο.

1. Να συγκρίνετε τα Συντάγματα του 1844 και του 1864. Γιατί το Σύνταγμα του 1864 θεωρείται περισσότερο φιλελεύθερο από το αντίστοιχο του 1844; (Μονάδες 4)

2. Ο Χαρίλαος Τρικούπης υπήρξε κορυφαία μορφή στην πολιτική ιστορία της νεότερης Ελλάδας. Υποστηρίζεται πως «το έργο του για τον πολιτικό και οικονομικό εκσυγχρονισμό της Ελλάδας υπήρξε θεμελιακό για την πορεία του ελληνικού κράτους στις επόμενες δεκαετίες». Να δικαιολογήσετε την άποψη αυτή. (Μονάδες 4)

3. Υποστηρίζεται ότι ο Καποδίστριας, «στο βαθμό που λειτουργούσε ως φιλελεύθερος πολιτικός, επιθυμούσε να καλυτερέψει την ανθρώπινη μοίρα με τη βελτίωση στη Διοίκηση και με την προώθηση μιας χρήσιμης και ηθοπλαστικής παιδείας. Ανάμεσα στους φίλους του συγκαταλέγονταν πολλοί εξέχοντες Ευρωπαίοι παιδαγωγοί, και, αναφορικά με την Ελλάδα, πίστευε πως τα σχολεία και οι δάσκαλοι παίζουν πολύ πιο σημαντικό ρόλο σε μια εθνική παλιγγενεσία από τις συνταγματικές επινοήσεις» (Ντ. Νταϊκιν, *Ο Αγώνας των Ελλήνων για την Ανεξαρτησία 1821-1833*). Να δικαιολογήσετε την άποψη του ιστορικού με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις και τα στοιχεία που σας δίνονται. (Μονάδες 4)

4. Αξιοποιώντας την πηγή που σας δίνεται και τις ιστορικές σας γνώσεις να απαντήσετε στα ακόλουθα ερωτήματα:

- A) Ο Βολταίρος θεωρείται υπέρμαχος της ανεξιθρησκίας. Πώς δικαιολογείται η άποψη αυτή;
- B) Ποια χαρακτηριστικά του Διαφωτισμού απηχούν οι απόψεις του, όπως διαφαίνονται στην πηγή;

(Μονάδες 4)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Η ανεξιθρησκία για το Βολταίρο

Δεν απευθύνομαι πια στους ανθρώπους. Σε σένα απευθύνομαι, Θεέ όλων των όντων, αιώνιε και δημιουργέ του σύμπαντος... Δε μας έδωσες την καρδιά για να αλληλομισούμε και χέρια για να πνίγει ο ένας τον άλλο. Δώσε τη δυνατότητα να αλληλοβοηθηθούμε για να σηκώσουμε το βάρος μιας ζωής δύστυχης και παροδικής. Δώσε, οι μικρές διαφορές ανάμεσα στα ρούχα που

σκεπάζουν τα αδύνατα σώματά μας, ανάμεσα στις διαλέκτους μας που είναι ανεπαρκείς,...ανάμεσα σε όλους τους ατελείς νόμους μας, ανάμεσα στις ιδέες μας που είναι πολλές φορές λαθεμένες, ανάμεσα στην κατάσταση μας που είναι τόσο διαφορετική στον καθένα μας, αλλά τόσο ίση μπροστά σου. Όλες αυτές οι μικρές διαφορές που ξεχωρίζουν τα όντα που ονομάζονται άνθρωποι, δώσε να μη γίνουν σημάδια μίσους και καταδίωξης. Δώσε, ώστε αυτοί που ανάβουν κεριά μέρα μεσημέρι για να σε λατρέψουν, να ανέχονται αυτούς που αρκούνται στο φως του ήλιου σου. Δώσε, ώστε αυτοί που φορούν ένα άσπρο ράσο για να δείξουν ότι πρέπει να σε αγαπούν, να μη μισούν αυτούς που ισχυρίζονται το ίδιο πράγμα φορώντας ένα μαύρο ράσο.

Βολταίρος, *Πραγματεία για την ανεξιθρησκία.*

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005- 2006

copyright © 2005- 2006

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005- 2006